

cinet. Bem. 1897 november 25-én. — „Caddillac káromkodása”, vj. 1 felv. (1898). — „Házi béke”, vj. írta: Bisson. (1899). — „A mormota”, bohózat 3 felv. Bem. 1904 január 26. (Társ szerzői: Mars és Xanroff.) U. o. „Kolibri mama”, színmű 3 felv. írta: Bataille H. Bem. 1905 május 20. U. o. — „Ifjúságunk”, vj. 4 felv. írta: Capus Alfréd. Bem. 1905 szeptember 30-án, u. o. — „Mókaházasság”, operett 3 felv. írta: Battlay Géza és Bauer Gyula, zenéjét szerző: Lehár Ferenc. Bem. 1906 szept. 7-én, Népszínház. — „Nick Carter”, színmű 4 felv., 7 képben. írta: Bisson. Bem. 1910 május 28-án, Víg színház.

Kürthy György (fajkürthi és koltai), színész, Kürthy Emil író és Szemere Gizella fia, sz. 1882 február 24-én, Budapesten. Gimnáziumi tanulmányait a piaristáknál végezte; érettségi után Tirolban, a császárvadászoknál önkéntes (a világháború alatt főhadnagynak lett), majd a müncheni technikai főiskolán építész hallgató. Ugyanott végzi az építési főiskolát, de már a grafikával és irodalommal is behatóan foglalkozik, közben megnyeri a magyaros stílusú kislakások házakra kiírt építészeti pályázatát. Ebben az időben jelenik meg első kötete (egy címnélküli verseskötet), de dolgozik a „Fliegende”- és „Lusti. Blätter”-be és több plakátpályázatot nyer. Budapestre visszakérülve, az „Alkotmány” színházi és művészeti kritikusa lesz, majd a Thália-Társaságban lép fel mint dilettáns (Kassovics T. Bruno: „Babona”, Wedekind: „Höstenor”, Heyermanns: „Remény”, Hebbel: „Mária Magdolna”). Sikerei felhívják rá a Nemzeti Színház akkori igazgatójának, Somló Sándornak figyelmét, aki egy vendégszerepeltetése után („Miss Hobbs”, 1906.) szerződteti az ország első drámai színházához, amelynek azóta is tagja. Közben 1908—1909-ben, saját kérésére, a kolozsvári Orsz. Nemzeti Színháznál tölt el másfél évet, ahol mint főrendező szerepelt; 1923—24-ben pedig a pécsi Nemzeti Színház igazgatója. A Tháliánál, Kolozsvárott, a hajdani Népszínháznál mint díszlet- és kosztümtervezőnek is számottevő sikerei voltak („Peleskei nótárius”, „Szeget szeggel”, „Rasputin” stb.). 1915—23-ban az Orsz. M. Kir. Színművészeti Akadémián a maszkozást, 1927-től pedig az Orsz. M. Kir.

Iparművészeti Iskolán a scenikai tervezést adja elő, tanári minőségben. 1913-ban ő honosítja meg nálunk, az azóta országszerte elterjedt batikot. Mint kritikus és újságíró a legtöbb napilapba és folyóiratba dolgozott. Irodalmi művei még: „Flamma vestalis” (Kolozsvár, 1908.); „Az ős” (fantasztikus regény, Légrády, 1923.); „Mars” (utópisztikus regény, Danubia, 1925, Pécs); „Titánok könyve” (1904, többek társaságában); „Színházi kis lexikon” (Harsányi Zsolttal, Légrády, 1922). Jeles karrikatúra-rajzoló; Major Henrikkel együtt jelenik meg 1911-ben Tevan kiadásában a „Komédiások” c. színész-karrikatúra albuma. A Nemzeti Színház Halmos-pályázatát meg-megnyeri 1918-ban („Visszhang”) és a M. Kir. Operaház librettópályázatának is erkölcsei győztese 1929-ben. („A varázsló”). Mint színész, igen sokoldalú: a naturbursch-szerepkörtől a bonvivant-ig, a komikustól a jellem szerepekig, a szerelimestől a burleszkig mindent játszik. Kiváló stilizáló és karakterizáló tehetség, ki már a külsőségekben (maszk, öltözködés) is azonnal meg tudja ütni szerepének alaphangját. Legkiválóbb szerepei: Széchenyi (A híd), Keszeg Andor és Malvolio (Vízkereszt), Tong (Krétakör), „A revizor” (címszerep), „Válás után” (Duval), „Váljunk el” (Adhemár), „A király” (címszerep), „Az erdőszelvény” (II. József), Diafoikus (Képzelt beteg) stb. Filmen tíz főszerepet alakított (Asszonyfaló, Egyenlőség, Vörös kérdőjel, stb.) és egyet rendezett (Tamás úrfi kalandjai). A rádió kedvelt szereplője és előadója. Mint pantomimikus 1916-ban a „Tékozló fiú” bárójában arat sikert a M. Kir. Operaházban, Bécsben, valamint több vidéki városban; majd az „Oberon és Titania”-ban (1920.) mint Zuboly. Ő volt a kezdeményezője a vidéki színházak városiasításának is, amely eszmét először Szeged valósította meg (1927). 1930 szept. 1. óta a szegedi városi színház igazgatója.

Első felesége *Vizváry Mariska* (L. o.), második felesége: *Bonitz Blanka*, színésznő, sz. 1898 október 24-én, Budapesten. Középiskolái után az Orsz. Színművészeti Akadémiát végezte 1920-ban, mint évfolyamának legjobb növendéke. Közben azonban férjhez ment és így pályája megszakadt. Néhány év múlva a Renaissance Színház szerződteti, majd egy évre Pécsre kerül, hol